

strana koupila sporné seno pro vlastní potřebu v e s v é m s p e d i t ě r s k é m z á v o d u, což dovolatelka, provádějíc dovolání, pomíjí. Jde tedy zřejmě o obchodní jednání dle čl. 273 odstavec první a druhý obch. zák. a bylo proto použito na tento případ ustanovení čl. 357 odstavec třetí obch. zák. zcela právem. Nižší soudy nepochybily, majíce za to, že místem dlužného plnění je Olomouc, když obchod byl dojedнан na Olomoucké burse, žalobkyně má svůj spediterský závod v Olomouci a zboží mělo se jí tedy dodatí a od ní přijati v Olomouci. Dovolatelka odkazuje se po této stránce na správné důvody rozsudků nižších soudů. Avšak právem vytýká dovolatel odvolacímu rozsudku, že vzal za podklad rozhodnutí bursovní cenu po 20. srpnu 1921. Dovolací soud nesdílí právního názoru odvolacího soudu. Za základ výpočtu sluší dle čl. 357 odstavec třetí obch. zák. bráti tržní (bursovní) cenu v d o b ě d l u ž n é h o p l n ě n í. Plniti měl žalovaný dle zjištění nižších soudů nejdéle dnem 1. srpna 1921. Octl se tedy dne 19. srpna 1921 v prodlení. Rozhoduje proto tržní (bursovní) cena ku dni 18. srpna po případě 19. srpna 1921, jak první soud správně vyložil. Kupující muže výpočtu abstraktní škody za základ položití také tržní cenu na konci dodatečné lhůty, pakli ji otáležicimu prodávati oprávněně stanovil, avšak žalující firma žalovanému takové lhůty ihned po nastalém prodlení vůbec nestanovila a neměla k tomu ani povinnosti ani důvodné příčiny, jakmile jí žalovaný dopisem ze dne 19. srpna 1921 sdělil, že plniti nebude. Jest proto správným výpočet prvního soudu, jelikož, jak zjištěno, vyšší bursovní ceny, které položil za základ odvolací soud, byly na Olomoucké burse úředně znameňány teprv dne 20. srpna 1921.

Čís. 2291.

Na rozluku manželství lze žalovat i když bylo manželství již rozvedeno. Lhostejno, že žaluje z viny druhého manžela manžel, z jehož viny bylo manželství rozvedeno, a že se žaloba o rozluku opírá o okolnosti, jež nastaly před rozvodem či po něm.

(Rozh. ze dne 20. února 1923, R I 1192 22.)

Manžel domáhal se žalobou, by z manželčiny viny rozloučeno bylo manželství, jež rozsudkem ze dne 2. listopadu 1914 rozvedeno bylo z viny manželovy. Žalovaná manželka navrhla v žalobní odpovědi, by dle §u 17 rozl. zák. bylo manželství rozloučeno z viny manželovy, po případě, by vysloveno to bylo rozsudkem. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e prohlásil rozsudkem manželství rozloučeným z viny obou stran. O d v o l a c í s o u d, zamítuv námítku nepřipustnosti pořadu práva, vyhověl ve věci samé odvolání potud, že zrušil rozsudek soudu první stolice, a vrátil mu věc, by ji, vyčkaje pravomoci, znova projednal a rozhodl. D u v o d y: Žalovaná především vytýká rozsudku soudu první stolice, že spočívá na řízení zmatečném, poněvadž prý vzhledem k tomu, že manželství mezi stranami bylo prohlášeno právoplatným rozsudkem ze dne 2. listopadu 1914 za rozvedené od stolu a lože z viny žalujícího, o rozluce mělo býti rozhodnuto dle §u 17 rozl. zák. a čl. II. bod II. (3) vládního naří-

zení ze dne 27. června 1919, čís. 362 sb. z. a n. po provedeném řízení sporném rozsudkem, že tedy rozhodnuto bylo o věci, nepatřící na pořad práva (§ 477 čís. 6 c. ř. s.). Tato námitka není odůvodněna. Ustanovení čl. II. vládní nařízení vztahují se výslovně jen na »žádosti« o rozluhu manželství ve smyslu §§ 15 a 17 zák. rozl. a nikoli též na žaloby o rozluhu. Dle §u 13 rozl. zák. lze žalovati na rozluhu každého manželství, tedy i takového, které od stolu a lože již bylo rozvedeno z důvodů, v tomto §u uvedených a nebrání podání takové žaloby druhé straně, aby nedomáhala se samostatně rozluhy již rozvedeného manželství ve smyslu §u 17 rozl. zák. pouhou »žádostí«, o níž pak ovšem po provedeném šetření v řízení nesporném usnesením rozhodnouti jest. Takové samostatné žádosti ve smyslu §u 17 rozl. zák. strana žalovaná však nevznesla, nýbrž učinila dotýčný návrh v žalobní odpovědi, neobmezila se však na návrh na zamítnutí žaloby, nýbrž učinila zároveň návrh na vyslovení rozluhy v výhradné viny žalobcovy rozsudkem a nemůže proto nyní namítati nepřipustnost pořadu práva. Kdyby se však i připustilo, že formelně napřed mělo býti rozhodnuto o návrhu žalované ve smyslu §u 17 rozl. zák. usnesením, muselo by nezbytně následovati ještě rozhodnutí o podané žalobě manžela rozsudkem, který by se ovšem musel obmeziti na výrok, zda i žalovaná má na rozluce vinu. Soud odvolací jakožto soud rekursní však již usnesením ze dne 14. června 1921 vyslovil, že by takové rozdělené rozhodování bylo zbytečným a bez praktického významu a nelze proto v postupu, jaký soud procesní v této příčině zvolil, vytýkanou zmatečnost řízení spatřovati a bylo proto odvolání, pokud tuto zmatečnost uplatňuje, jako neodůvodněné zamítnuto. V dalším vytýká žalovaná rozsudku, že mu za základ položeny byly skutkové okolnosti a důkazy ve spisech trestních obsažené, které již v době projednávaného sporu o rozvod pozustávaly a ve sporu tom částečně též probrány a posouzeny byly, ve sporu o rozluhu však ani na přetřes nepřišly a předmětem návrhu stran ani nebyly, že tyto okolnosti a důkazy byly rozsudkem ve sporu o rozvod skonsumovány a že proto nemohou po právoplatně skončeném sporu o rozvod uplatňovány býti k odůvodnění rozluhy a rovněž tak že nemohou okolnosti po rozsudku rozvodovém na jevo vyšlé sloužiti k odůvodnění rozluhy rozsudkem, nýbrž jen usnesením, poněvadž prý po vyslovení rozvodu manželé nemají navzájem povinností, jsouce si úplně cizími. Soud odvolací nesdílí náhled žalované, že okolnosti a důkazy, nynějšímu žalobci již ve sporu o rozvod známé a jím uplatňované jsou skonsumovány a že ve sporu o rozluhu nesmějí již býti k platnosti přiváděny, neboť spor o rozluhu je sporem samostatným, od sporu o rozvod rozdílným, majícím za předmět jiné žádání než ve sporu o rozvod. Rovněž jako mylný označiti dlužno náhled žalované, že okolnosti po rozvodovém rozsudku povstalé, důvody pro rozluhu, o níž by bylo rozsudkem rozhodnouti, založiti nemohou, neboť dokud manželství nebylo zrušeno, trvá svazek manželský i účinky právní, s ním spojené, a trvají proto i vzájemné povinnosti manželů, zejména i povinnost zachovávat manželskou věrnost a navzájem slušně si přicházeti vstříc, a nelze proto nahlédnouti, proč by porušení těchto povinností po nastalém rozvodu (zejména cizoložství, ubližování a zlé nakládání), nemohlo založiti důvod k rozluce a proč by strana, z jejíž viny rozvod byl vysloven, nemohla později žalo-

vati na rozluky z viny druhé strany. Věcí soudu ovšem jest posouditi, pokud okolnosti před i po rozvodu tu jsouc jsou způsobilé, tvrzený důvod rozluky opodstatniti. V dalším odůvodnil odvolací soud zrušovací usnesení vzhledem k neúplnosti řízení, ježto opomenuto bylo zjistiti závažné okolnosti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu ani z té ani oné strany.

D ů v o d y:

Není tu zmatečnosti podle Šu 477 čís. 6 c. ř. s. Z předpisu Šu 17 (§ 15) zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. nelze dovoditi, že nemůže býti žalováno na rozluky manželství již rozvedeného. Může-li podle těchto předpisů každý manžel žádati za rozluky pro nepřekonatelný odpor anebo na podkladě prověřeného již sporu o rozvod, není mu tím vzata možnost, žalovati o rozluky podle Šu 13 (slova § 15: nechce-li žalovati o rozluky z jiného důvodu Šu 13). Tak je tomu zejména v tomto případě, kde žalováno je o rozluky z viny manželčiny, kdežto manželství bylo rozvedeno z viny manželovy. Odvolací soud posoudil věc správně po stránce právní. Podle Šu 13 nov. manž. lze žalovati o rozluky manželství bez ohledu na to, zda manželství bylo před tím platně rozvedeno. Nezáleží tudíž na tom, že důvod rozluky nastal po rozvodu, neboť vždy nastal za manželství, jež má býti rozloučeno. I v tomto směru je napadené usnesení správně odůvodněno.

Čís. 2292.

Pokud ten, pro něhož byla věc na soudě složena (§ 1425 obč. zák.), nebyl o složení vyrozuměn, jest skladateli volno, žádati na soudě vydání věci.

(Rozh. ze dne 20. února 1923, R I 1300/22.)

Účtárna ministerstva Národní Obrany složila 25. února 1922 na soudě 22.000 Kč. Usnesením ze dne 25. března 1922 měly býti o složení vyrozuměny firma Václav Z. a firma I. Dne 25. března 1922 žádala finanční prokuratura o vydání 5.580 Kč 31 h. Soud první stolice návrh zamítl, ježto firma Václav Z. a firma I. vydání odporovaly. Rekursní soud vydal žadatelce požadovaný peníz. D ů v o d y: Při složení na soudě dle Šu 1425 obč. zák. jest stát pouhým uschovatelem a vlastnictví uložených peněz zůstává vyhraženo ukladateli, v tomto případě ministerstvu Národní Obrany, jež zastupuje česká finanční prokuratura v Praze a proto tato zažádala o vydání 5.580 Kč 31 h a okresní finanční ředitelství v Praze, bez jehož svolení složené peníze vyplatiti se nesmějí, k vydání svolilo, bylo po zákonu návrhu české finanční prokuratury vyhověti, při čemž nepadá již na váhu, že po učiněném návrhu firma I. a firma Václav Z. a spol. zažádaly o vydání celého obnosu a že se proti vydání požadované částky ohradily.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.